

Стратегії залучення інвестицій в українську економіку: прогнози й виклики

*Музиченко Андрій Олександрович¹, Овчаренко Тетяна Сергіївна²,
Сігаєва Тетяна Євгеніївна³*

Опубліковано	Секція	УДК
26.09.2023	Право	332.024

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8385202>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Роль залучення інвестицій для України має важливе значення, адже вони суттєво впливають на економіку держави й визначають темпи її зростання. Метою дослідження обраної тематики є розробка й упровадження стратегій залучення інвестицій, які зважають на складне геополітичне становище країни в умовах сьогодення й сприяють відбудові й зміцненню економіки. Результати дослідження доводять, що інвестування має важливе значення на макро- й мікрорівнях. На макроекономічному рівні інвестиції визначають загальний напрямок розвитку країни та її конкурентоспроможність на міжнародному ринку, а на мікрорівні впливають на окремі підприємства, організації й господарські суб'єкти. Вони є важливим джерелом розвитку, оскільки стимулюють розширення виробництва, створення нових робочих місць і покращення якості продукції й послуг. Критичний огляд літератури в цьому напрямку дозволив ідентифікувати основні прогнози залучення інвестицій, які охоплюють повоєнну відбудову економіки, членство в Європейському союзі, збільшення частки інвестування в енергетику, ІТ-технології, аграрний сектор та інфраструктуру. Ці прогнози пов'язані з удосконаленням інвестиційного клімату, а також активними заходами для просування країни серед міжнародних інвесторів. Водночас Україна стикається зі значними викликами щодо залучення інвестицій. До них відносяться геополітична нестабільність, корупція, недостатня врегульованість податкової системи, нестабільна економіка й бюрократичні перешкоди. Виклики, які стоять перед Україною сьогодні під час залучення інвестицій в економіку, вимагають ретельної стратегії й систематичних реформ для подолання, імплементація яких є ключовим кроком для створення сприятливого інвестиційного середовища в Україні. Отже, практична цінність дослідження викликів і прогнозів полягає у визначенні можливих ризиків для інвесторів і заходів для їх зменшення або уникнення. Наукова новизна роботи полягає в розробці дієвих стратегій залучення інвестицій, які враховують сучасний стан

¹ кандидат економічних наук, доцент, кафедра статистики та економічного аналізу, економічний факультет, НУБІП України, 03041, Україна, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15, <https://orcid.org/0000-0002-5442-0516>

² кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності, КНУ імені Тараса Шевченка, 01033, Україна, м. Київ, вул. Володимирська, 60, <https://orcid.org/0000-0002-0000-0671>

³ кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, логістики та інновацій, факультет менеджменту та маркетингу, Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця, 61166, Україна, м. Харків, просп. Науки, 9-А, <https://orcid.org/0000-0003-0948-7233>

економіки держави й спрямовані на її відбудову, впровадження яких важливе для стабільного й стійкого розвитку української економіки.

Ключові слова: інвестування, інвестиційний клімат, інвестиційне середовище, інвестиційна привабливість, прогнози й виклики, стратегії інвестування, інструменти реалізації.

Strategies for attracting investments to the Ukrainian economy: forecasts and challenges

Annotation. The role of investment attraction is important for Ukraine, because investments have a significant impact on the state's economy and determine its growth rates. The purpose of the research of the chosen topic is the development and implementation of investment attraction strategies that take into account the complex geopolitical situation of the country in the current conditions and contribute to the reconstruction and strengthening of the economy. Research results demonstrate that investment is of great importance at both macro and micro levels. At the macroeconomic level, investments determine the overall direction of the country's development and its competitiveness in the international market. Investments at the micro level influence individual enterprises, organizations, and economic entities. They serve as a vital source of growth, stimulating expanded production, the creation of new jobs, and the improvement of product and service quality. A critical literature review in this direction allowed for the identification of key investment attraction forecasts, including post-war economic reconstruction, European Union membership, increased investment in energy, IT technologies, the agricultural sector, and infrastructure. These forecasts are associated with the improvement of the investment climate and active measures to promote the country among international investors. However, Ukraine faces significant challenges in attracting investments, including geopolitical instability, corruption, insufficient tax system regulation, economic instability, and bureaucratic obstacles. The challenges that Ukraine faces today in attracting investments require a careful strategy and systematic reforms to overcome them. The implementation of these reforms is a key step in creating a favorable investment environment in Ukraine. Therefore, the practical value of researching these challenges and forecasts lies in identifying potential risks for investors and taking measures to reduce or avoid them. The scientific novelty of this work is based on the development of effective investment attraction strategies that consider the current state of the country's economy and are aimed at its reconstruction. The development and implementation of these strategies are crucial for the stable and sustainable development of the Ukrainian economy.

Keywords: investment, investment climate, investment environment, investment attractiveness, forecasts and challenges, investment strategies, implementation tools.

Вступ

Загальна постановка проблеми. Залучення інвестицій в економіку будь-якої країни є однією з найважливіших складових її постійного економічного розвитку. Відбудова й відновлення економіки залежать від інтенсивності й ефективності залучення інвестицій, які є підґрунтям для розширення економічних зв'язків, розвитку бізнесу, виробництва, а також підвищення економічного потенціалу країни [1]. Україна під час коронавірусної пандемії, а потім від початку повномасштабного вторгнення, не забезпечила належного рівня інвестиційної активності, яка б відповідала потенціалу країни та її можливостям. Адже Україна, як одна з найбільших країн Європи, має великий потенціал і ресурси, у зв'язку з чим залучення інвестицій у вітчизняну економіку набувають важливого значення. Особливо в умовах сьогодення, зважаючи на складну геополітичну ситуацію, яка склалася й триває нині, адже війна викликає значні зміни в

політичній, економічній, соціальній і геополітичній сферах. Незважаючи на значний попит на державні інвестиції, для залучення капіталу необхідно вирішити низку проблем, які обмежують інвестиційну активність і гальмують розвиток бізнесу, а також створюють відчутний виклик для української економіки й суспільства загалом. Актуальність обраної теми полягає в тому, що Україна потребує ефективних стратегій та інструментів їхньої реалізації для залучення інвестиційного капіталу в різні галузі економіки: від сільського господарства до інноваційних технологій – адже частка залучених інвестицій визначає конкурентоспроможність України на міжнародному ринку та її здатність до сталого економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні основна увага в огляді залучених інвестицій в Україну зосереджена на процесі відновлення економічної стабільності країни після війни.

В. Залізко та ін. розглянули питання відновлення економіки України в післявоєнний період у вигляді нового «Плану Маршала» і прийшли до висновку, що основною гарантією інвестування в українську економіку є висока вартість природних багатств в усіх регіонах України [2]. М. Скрипниченко вважає, що ефективне використання інвестиційних ресурсів є головним пріоритетом політики повоєнного відновлення [3]. М. Губа та ін. вбачають, що ряд таких факторів, як впровадження ефективних фіскальних політик, зниження інфляції й контроль над державним боргом сприятимуть макроекономічній стабільності й можуть стати поштовхом для відновлення економічного зростання України, що здатне забезпечити привабливість інвестиційного клімату для зовнішніх і внутрішніх інвесторів [4].

Ряд науковців вважають, що основоположними завданнями, які визначають стратегії залучення інвестицій в українську економіку, є насамперед економічне, законодавче й правове реформування. Так, В. Чернишов переконаний, що передумовою забезпечення позитивного інвестиційного клімату є реформування законодавства, яке сприятиме запровадженню ефективної стратегії управління інвестиціями [5]. В. Вороніна та ін. вказують на необхідність проведення законодавчої й економічної реформ з метою мінімізації всіх фінансових ризиків на фінансово-економічній арені й захисту прав інвесторів [6]. С. Харчук пропонує запровадження необхідного контролю за рівнями певних видів ризиків та їхню адаптацію до правової й нормативної бази України відповідно до вимог Європейського Союзу [7].

Д. Різник у своїй праці зазначив, що найважливішим питанням сьогодні є гарантія збереження інвестицій у воєнний і повоєнний час, тому першочерговим завданням в напрямку їхнього залучення й збереження є страхування ризиків міжнародними організаціями, які мають таку практику й раніше здійснювали свою діяльність в країнах, де відбувалися бойові дії [8].

О. Гук та інші розглянули захист і безпеку капіталовкладень інвестора, врегулювання законодавчої бази відповідно до стандартів ЄС, розробку ефективної інвестиційної стратегії як шляху покращення інвестиційної привабливості країни [9].

Отже, *мета цієї статті* полягає в дослідженні прогнозів і викликів, пов'язаних зі стратегіями залучення інвестицій в українську економіку.

Завданнями статті є: (1) аналіз важливості залучення інвестицій в українську економіку, (2) визначення їхнього впливу на макро- й мікрорівні держави, (3) характеристика прогнозів і викликів, (4) формування ключових стратегій та інструментів їхньої реалізації для залучення інвестицій в Україну в умовах сьогодення.

Матеріали і методи дослідження

Для аналізу стратегій залучення інвестицій в українську економіку застосовувалася комплексна методологія, що передбачала літературний огляд і

порівняльний аналіз релевантних наукових джерел. Мета використання різноманітних підходів полягала в забезпеченні об'єктивності, відповідності даних реальному стану справ і розробці обґрунтованих висновків.

Під час літературного огляду проводився аналіз наукових статей і досліджень, присвячених залученню інвестицій. Цей підхід дозволив ідентифікувати прогнози й виклики, пов'язані із стратегіями залучення інвестицій в українську економіку.

За допомогою логічного аналізу й заснованих на досліджених фактах висновків досягнуто мети й завдання дослідження.

Результати

В сучасній складній системі економічних зв'язків все більшої актуальності набуває питання залучення інвестицій. Суть інвестування полягає в перерозподілі ресурсів з метою отримання майбутнього доходу й створення матеріальних цінностей. Суть інвестицій, як важливої категорії в економіці, обумовлює їхню функціональну роль і вплив як на макроекономічному, так і на мікрорівні.

На макроекономічному рівні інвестиції визначають загальний напрямок розвитку країни та її конкурентоспроможність на міжнародному ринку. Макроекономічна важливість інвестицій полягає в стимулюванні попиту на внутрішні товари й послуги, що сприяє зростанню виробництва й збільшенню ВВП, привертанні іноземного капіталу, що збільшує валютні резерви країни й зміцнює її міжнародну фінансову стійкість. Не менш важливим фактором, який має вагу на макроекономічному рівні, є інвестиційна політика держави, головне завдання якої – забезпечення стабільності й зростання економіки. Інвестиції мають важливий вплив на макроекономічну рівновагу держави загалом.

Інвестиції на мікрорівні впливають на окремі підприємства, організації й господарські суб'єкти. Вони є важливим джерелом розвитку, оскільки стимулюють розширення виробництва, створення нових робочих місць і покращення якості продукції й послуг. Вони сприяють інноваціям і дослідженням, що дозволяє підприємствам залишатися технічно конкурентоспроможними. Залучення зовнішнього капіталу стимулює розвиток, а інвестування в управління й розвиток персоналу підвищують продуктивність праці. Інвестиції на мікрорівні є стратегічним інструментом для досягнення стійкого зростання й закріплення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

Залучення інвестицій – це не тільки можливість для України розвивати свою економіку, але й шанс стати більш конкурентоспроможною на міжнародному ринку. Тому важливо продовжувати створювати сприятливе інвестиційне середовище, привертати іноземних інвесторів і розвивати внутрішні інвестиційні можливості. Це є ключем до стабільного й сталого розвитку України в майбутньому. Інвестиційна діяльність має важливе значення для розвитку будь-якої країни, а під час воєнного стану вимагає ще більше уваги, стаючи пріоритетним стратегічним завданням для забезпечення нормального функціонування економіки [10].

Інвестування в економіку країни вимагає глибокого аналізу й визначення її потенціалу. Спроможність держави залучати інвестиції тісно пов'язана з її економічним, політичним і соціокультурним станом. Оцінка потенціалу полягає в аналізі різних факторів: економічна стабільність, наявність ресурсів, рівень інфраструктури, рівень освіти, доступність ринків тощо. Його правильне визначення дозволяє з'ясувати сильні й слабкі сторони країни, а також накреслити стратегічні напрямки для залучення інвестицій. Цей процес стає ключовим для створення сприятливого інвестиційного клімату й забезпечення сталого економічного розвитку.

Сьогодні Україна має достатній потенціал для залучення інвестицій у різні галузі, зокрема в сільське господарство, інформаційні технології, виробництво, альтернативні джерела енергії та інші. Прогнози щодо залучення інвестицій в Україну базуються на аналізі поточного інвестиційного клімату, розвитку ключових галузей та їхньої важливості для економіки України загалом (рис. 1).

Рис.1. Прогнози залучення інвестицій в українську економіку

Джерело: власна розробка авторів.

Першочерговим і найважливішим завданням є повоєнна відбудова України, яка має критично важливе значення для залучення інвестицій: геополітична стабільність і сприятливий інвестиційний клімат забезпечать підвищення рівня довіри й зменшення ризиків для потенційних інвесторів. Крім того, відновлення інфраструктури й виробничих потужностей відкриває можливості інвестувати в будівництво, відновлення й модернізацію. Закінчення війни сприятиме економічному відновленню й

зростанню, що може зацікавити інвесторів, які шукають нові ринки й можливості для розвитку бізнесу. Головними факторами післявоєнної відбудови України є макроекономічне стабілізування, розвиток інфраструктури, реформи бізнес-клімату й розвиток інноваційних галузей [3].

Водночас не менш важливим для України є вступ до Європейського союзу, який гарантуватиме сприятливе інвестиційне середовище, підтримку й захист України у разі економічних і політичних криз, додатковий рівень стабільності й надійності для інвесторів. Членство в Європейському Союзі дозволить Україні брати участь у спільних дослідженнях, розробці інноваційних проєктів й обміні досвідом з передовими країнами, що стимулюватиме розвиток інноваційних індустрій і привертатиме інвестиції в сектори високих технологій. Дослідники О. Стащук та ін. розкривають у своїй праці членство України в складі Європейського Союзу як каталізатор для підвищення інвестиційної привабливості країни після війни, що дозволить залучити більше іноземних інвестицій, поліпшити кібербезпеку й енергетичну безпеку, а також впровадити екологічно-орієнтовані ініціативи й підвищити інноваційність в бізнесі [11].

Збільшення інвестицій в провідні галузі (енергетику, ІТ, аграрний сектор, інфраструктуру) позитивно вплинуть на рівень інвестування в українську економіку загалом. Зокрема підвищать конкурентоспроможність української економіки в глобальному масштабі, збільшать обсяги виробництва, рівень зайнятості й ВВП.

Інвестиції в інфраструктуру покращать робочі умови для інших галузей економіки, зменшать логістичні й транспортні витрати, а також збільшать доступність ринків для продукції.

ІТ і технологічні інновації можуть допомогти Україні стати більш технологічно розвиненою країною й залучити інноваційні компанії й стартапи. У сучасному світі інноваційні технології є ключовими факторами розвитку економіки, соціального прогресу й підвищення якості життя населення. Україна, як країна з багатообіцяючими ресурсами й талановитими людьми, має унікальні можливості для розвитку й впровадження інноваційних технологій [3].

Залучення інвестицій у розвиток транспортної інфраструктури (дороги, залізниця, порти) є критично важливим для поліпшення логістики й збільшення міжнародної торгівлі. Прогнозується, що інвестори будуть зацікавлені в проєктах з інфраструктурного розвитку.

Можливості нашої держави є достатніми для залучення інвестицій і зміцнення економіки, а саме:

- Україна володіє значним потенціалом для розвитку відновлюваних джерел енергії: сонячної й вітрової [12]. Прогнозується, що інвестиції в ці галузі продовжать зростати, особливо з огляду на світове сприяння зеленій енергетиці.
- Україна відома своєю інформаційно-технологічною галуззю й талановитими ІТ-фахівцями. Прогнозується, що інвестиції в ІТ-галузь і стартапи продовжать зростати завдяки інноваційному потенціалу;
- Україна являється однією з найбільших світових експортерів сільськогосподарської продукції. Прогнозується, що інвестиції в сільське господарство й харчову промисловість залишатимуться стійкими завдяки високій якості сільськогосподарської продукції й попиту на світовому ринку. К. Резворович у своїй праці наголошує на необхідності побудови стійкого економіко-правового фундаменту для вільного ринку землі, який має значну інертність і прямо пропорційно залежить від ситуації в економіці країни. Стабілізація економіки є важливим кроком для створення сприятливих умов для розвитку вільного ринку землі й забезпечення сталого росту сільськогосподарського сектору, який в Україні відіграє ключову роль в експорті сільськогосподарської продукції [13].

- Україна має сприятливе географічне положення, великий ринок споживачів і висококваліфіковану робочу силу, що є привабливим фактором для інвестування.

Геополітична ситуація й стан світової економіки також впливають на прогнози. Зміни в міжнародних відносинах або на світових ринках можуть вплинути на рішення інвесторів щодо вкладення капіталу в Україну. У будь-якому разі, прогнози залучення інвестицій в Україну пов'язані з удосконаленням інвестиційного клімату, а також активними заходами з просування країни серед міжнародних інвесторів.

Україна стикається зі значними викликами щодо залучення інвестицій. До них відносяться геополітична нестабільність, корупція, недостатня урегульованість податкової системи, нестабільна економіка й бюрократичні перешкоди (табл. 1):

Таблиця 1

Основні виклики, що стоять перед Україною під час залучення інвестицій

№ з/п	Виклик	Стратегії подолання
1.	Геополітична нестабільність	Геополітичні конфлікти й напруги здатні створити невизначеність і ризики для інвесторів. Дипломатичні зусилля й міжнародні угоди можуть допомогти знизити геополітичні ризики й забезпечити стабільність.
2.	Корупція	Високий рівень корупції може відлякувати інвесторів і створити додаткові ризики для їхніх інвестицій. Ефективні антикорупційні заходи й механізми контролю дозволять зменшити корупцію й створити сприятливий інвестиційний клімат.
3.	Недостатньо врегульована податкова система	Складна податкова система може стати навантаженням для бізнесу і вплинути на рішення інвесторів. Спрощення податкової системи, зниження податкових ставок і впровадження прозорих правил здатні зробити Україну більш привабливою для інвестицій.
4.	Нестабільна економічна система як складова світової економіки	Зміни на світовому споживчому ринку, зокрема після закінчення війни, можуть вплинути на попит на українські експортні товари. Диверсифікація економіки й розширення ринків збуту зменшать залежність від світового попиту.
5.	Бюрократичні перешкоди	Складна бюрократія й довгий процес отримання дозволів можуть відтермінувати реалізацію інвестиційних проєктів. Спрощення адміністративних процедур і прискорення видачі дозволів полегшать процес інвестування.

Джерело: власна розробка авторів.

Так, геополітична нестабільність може створювати невизначеність для інвесторів і змушувати їх бути обережними з вкладенням коштів. Корупція, яка існує на різних рівнях українського суспільства й у владних структурах, є серйозною перешкодою для іноземних інвесторів, оскільки вона збільшує ризики й витрати на бізнес. Недостатня врегульованість податкової системи є причиною невизначеності щодо оподаткування й створює більше адміністративних і фінансових обтяжень для компаній. Нестабільність економічного середовища й бюрократичні перешкоди також гальмують розвиток інвестиційної діяльності в Україні.

Виклики, які стоять перед Україною сьогодні під час залучення інвестицій в економіку, вимагають ретельної стратегії й систематичних реформ для подолання, імплементація яких є ключовим кроком для створення сприятливого інвестиційного

середовища в Україні. Інвестиції важливі для забезпечення розвитку й підвищення ефективності діяльності як окремих підприємств, так і економіки країни загалом [14].

Отже, дослідження викликів і прогнозів допомагає визначити можливі ризики для інвесторів і вжити заходів для їхнього зменшення або уникнення.

Н. Руцишин та ін. вважають, що для підвищення інвестиційної привабливості економіки важливо впровадити заходи й інструменти державної політики, які повинні спрямовуватися на створення сприятливого інвестиційного клімату, захисту прав інвесторів, збільшення обсягів і поліпшення структури капітальних інвестицій, підвищення ефективності інвестиційного процесу, розвитку співробітництва в інноваційній сфері, забезпечення соціально-економічних функцій інвестування й вирівнювання регіонального розвитку [15].

На основі проведеного дослідження прогнозів і викликів, які стоять перед Україною під час здійснення інвестиційної політики, пропонуємо стратегії й інструменти їхньої реалізації, які дозволять зміцнити економіку й забезпечити стійкий розвиток держави:

- 1) *комплексна стратегія залучення інвестицій*: сполучення різних інструментів і підходів, включно зі створенням інвестиційних партнерств, встановленням податкових стимулів, розвитком інфраструктури та інше;
- 2) *стратегія післявоєнної відбудови й реконструкції*: передбачає розробку детального плану відновлення економіки, який повинен враховувати економічні, соціальні й інфраструктурні потреби й визначати пріоритетні завдання для відновлення;
- 3) *стратегія розвитку інфраструктури*: передбачає інвестиції в розвиток транспортної, енергетичної та іншої інфраструктури для покращення життя громадян і створення сприятливого бізнес-середовища;
- 4) *стратегія залучення інвестицій у відновлювальну енергетику*: спрямована на повернення інвестицій у відновлювальні джерела енергії, як-от сонячна й вітрова енергія, для зменшення залежності від вугільних палив і зменшення викидів;
- 5) *стратегія підтримки малих і середніх підприємств*: спрямована на стимулювання розвитку МСП, включно зі спрощенням процедур реєстрації й отримання дозволів;
- 6) *стратегія активної реклами інвестиційного потенціалу*: просування інвестиційних можливостей України на міжнародному ринку й залучення іноземних інвесторів;
- 7) *стратегія розвитку глобальних торгових відносин*: зосереджена на посиленні міжнародної торгівлі й створенні умов для експорту українських товарів і послуг на світові ринки;
- 8) *стратегія галузевого розвитку*: спрямована на інвестування в певні промислові галузі або сектори, як-от автомобільна промисловість, фармацевтика чи харчова промисловість;
- 9) *стратегія розвитку людського капіталу*: фокусується на навчанні й розвитку кадрів, щоб забезпечити висококваліфіковану робочу силу для інноваційних галузей;
- 10) *стратегія розвитку сільськогосподарського сектору*: спрямована на покращення умов для сільськогосподарських інвестицій і розвитку виробництва сільськогосподарської продукції;
- 11) *стратегія залучення інвестицій у регіональний розвиток*: фокусується на розвитку конкретних регіонів України й створенні в них інвестиційних можливостей;
- 12) *стратегія співпраці з міжнародними фондами й інституціями*: залучення інвестицій шляхом співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Отже, вище наведені стратегії залучення інвестицій враховують сучасний стан економіки держави й спрямовані на її відбудову. Розробка й упровадження перелічених стратегій важлива для стабільного й стійкого розвитку української економіки.

Запропоновані стратегії ґрунтуються на поліпшенні інвестиційного клімату в Україні, (створенні стабільного політичного й правового середовища, що надає інвесторам впевненість щодо захисту їхніх прав та інтересів), розробці спеціальних інвестиційних програм і стимулів (податкові пільги для інвесторів, кредитування за пільговими умовами та інше), активному пошуку інвестиційних можливостей на міжнародному рівні (Україна може привертати іноземних інвесторів шляхом участі в інвестиційних форумах, які презентують можливості для інвестицій в різні сектори економіки), розвитку партнерських відносин з міжнародними фінансовими інституціями (забезпечення доступу до фінансових ресурсів для важливих проектів).

Висновки

Результати дослідження показали, що в економіці України місце й роль інвестицій важко переоцінити. Інвестиції є невід'ємною й критично важливою складовою економіки, яка впливає на загальний розвиток країни й забезпечує стабільність й ефективність окремих суб'єктів господарювання. Вони є тим каталізатором, який призводить до сталого економічного зростання, сприяє створенню майбутнього доходу, збільшенню конкурентоспроможності й покращенню якості життя громадян. У сучасному економічному середовищі правильне інвестування стає важливим завданням для досягнення економічного процвітання й соціального розвитку. Залучення інвестицій в економіку – це складний, але важливий процес для будь-якої країни, який вимагає розробки стратегій та інструментів для їхньої реалізації. Під час написання статті було ідентифіковано прогнози й основні виклики, які стоять перед Україною у процесі залучення інвестицій в економіку. Запропоновані стратегії як інструмент подолання викликів враховують сучасний стан економіки й спрямовані на її відбудову. Вони передбачають поліпшення інвестиційного середовища, розробку інвестиційних програм й активний пошук інвестиційних можливостей. Наша країна потребує дієвих реформ у всіх сферах економічного життя, які дозволять збільшити інвестиційну привабливість для іноземного капіталу й закріпити свої конкурентоспроможні позиції на світовому ринку. Подальші дослідження з обраної тематики повинні спрямовуватися на постійний моніторинг інвестиційного середовища, аналіз його динаміки, визначення тенденцій і коливань, які являються важливими сьогодні для потенційних інвесторів. Покращення інвестиційного клімату, запровадження дієвих стратегій залучення інвестицій в економіку є для дослідників ключовими об'єктами майбутнього вивчення. Імплементация стратегій потребує глибокого аналізу інвестиційного середовища, інструментів і факторів впливу на нього, адже від розуміння проблематики залежить якість отриманих результатів та їхнє практичне застосування.

Список використаних джерел

- 1) Лоза С. (2022). Інвестування в Україні: основні тенденції, проблеми та перспективи активізації. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*, (2), С. 297–306. http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/07/vknu-es-2022-n2t2304_47.pdf
- 2) Zalizko V. D., Dobrowolski R. H., Myskin Y. I., Sokolova O. M. & Diachenko S. A. (2023). Definlandization and the new economic policy of Ukraine in the post-war period. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, (2), 184–189. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-2/184>

- 3) Скрипниченко М. І. (2022). Макроекономічні оцінки та прогнози повоєнного відновлення економіки України. *Економічна теорія*, (2), С. 29–43. <https://doi.org/10.15407/etet2022.02.029>
- 4) Губа М. І., Злепко Н. І. & Тацій О. В. (2023). Післявоєнна відбудова економіки України: задачі і виклики. *Академічні візії*. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/543>
- 5) Чернишов В. В. (2021). Напрями розвитку інвестиційної діяльності підприємств. *Modern Economics*, (26), С. 167–172. [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-25](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-25)
- 6) Вороніна В. & Нечитайло Ю. (2022). Інвестиції: фактори та ризики. *Управління змінами та інновації*, (4), С. 5–8. <https://doi.org/10.32782/СМІ/2022-4-1>
- 7) Харчук С. А. (2020). Стан інвестиційної діяльності підприємств України в умовах економічної нестабільності. *Економіка та держава*, (1), С. 66–72. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.66>
- 8) Різник Д. (2023). Інвестиційна діяльність в Україні після повномасштабного вторгнення в Україну. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-60>
- 9) Гук О., Мохонько Г. & Шендерівська Л. (2021). Тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*, (29). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-35>
- 10) Тимоць М. & Стахів Г. (2023). Фінансові аспекти залучення іноземних інвестицій в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (47). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-70>
- 11) Стащук О., Деркач О. & Лозовик В. (2023). Інвестиційний клімат України та напрями його покращення. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 1(33), С. 52–60. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-01-52-60>
- 12) Ziabina Ye. & Pimonenko T. (2020). The Green Deal policy for renewable energy: A bibliometric analysis. *Virtual Economics*, 3(4), 147-168. [https://doi.org/10.34021/ve.2020.03.04\(8\)](https://doi.org/10.34021/ve.2020.03.04(8))
- 13) Rezvorovych K. (2021). World experience of the land sale market reform: A temporal legal measure. *Scientific journal «Philosophy, Economics and Law Review»*, 1, 76–85. https://phelr.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2021/12/1r/Pherl%20Review_2_1-22.12.2021-6-76-85.pdf
- 14) Партин Г. О. & Дідух О. В. (2021). Капітальні інвестиції: сутність, сучасні тенденції та вплив на зростання обсягів ВВП. *Ефективна економіка*, (3). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.86>
- 15) Руцишин Н. М. & Талах Ю. В. (2023). Орієнтири державної політики відновлення інвестиційної привабливості сфери торгівлі та внутрішнього ринку України. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*, (71), 21–28. <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-71-03>